

DOSYA

YUNANİSTAN'DA KRİZ ve SENDİKALAR

Hazırlayan : Dış İlişkiler Servisi

Merhaba

Köhnemiş neoliberal ideoloji ve politikaların yarattığı küresel ekonomik kriz ABD’den Avrupa’ya sıçradı. Avrupa’da bu küresel kasırganın merkezine çekilen ilk ülke ise Yunanistan oldu. Sırada kıtanın -Portekiz dahil- özellikle Akdeniz sahilinde yer alan öbür “Güney ülkeleri” var.

IMF, AB ve Avrupa Merkez Bankası’ndan oluşan troyka krizden çıkış reçetesi olarak Yunanistan hükümetinin alacağı kredi paketleri karşılığında kemer sıkma programı uygulamasını istedi. Hükümet bu dayatmayı kabul etti.

İktisatçı Stiglitz’in bu konudaki saptaması çok net:

“Serbest piyasa ideolojisi daha birkaç yıl önce dünyayı yıkımın eşiğine getirdi. Yunanistan’daki kriz karşısında verilen ilaç köhne kemer sıkma paketleri ve özelleştirmeden ibaret. Uygulamayı kabul eden ülkeleri daha da yoksul ve savunmasız hale getiren bu reçete Doğu Asya’da, Latin Amerika’da ve başka yerlerde başarısız kaldı. Bu sefer de öyle olacak. Yunanistan sorunlarını kemer sıkma politikasıyla asla çözemeyecek. Başarısızlığı defalarca kanıtlanmış fikirleri ve reçeteleri bir kez daha denemeye aslında ihtiyacımız var mı? Olmamalı. Bu konuda yaşanacak başarısızlık yıkıcı olacaktır.”

Papandreu’nun 2004-2007 döneminde ekonomi danışmanlığını yapmış Atina Üniversitesi öğretim üyesi Yanis Varufakis ise bu saptamayı teyit ediyor:

“Sorun şudur: Kemer sıkma programının uygulanması krizden çıkışı sağlar mı? Sağlamaz. Kemerlerin daha fazla sıkılması borç krizini derinleştirir ve bütün avro bölgesini negatif büyüme kapanına sokar.”

Kemer sıkma politikalarının ne anlama geldiği-

ni kendi toplumsal yaşam deneyimleriyle öğrenmiş olan Yunanistan işçi sınıfı ve onun sendikal hareketi toplumun diğer emekçi kesimleriyle birlikte ayağa kalktı. Kemer sıkma önlemlerini içeren yasa iktidarın ve muhalefetteki Yeni Demokrasi Partisi’nin başını çektiği sağ blokun oylarıyla parlamentodan geçmiş olmasına rağmen, sendikal hareket birlikte davrandığı toplumsal güçlerle birlikte, “Krizi biz yaratmadık, faturasını da biz ödemeyeceğiz. Geçit yok!” diyor. Sendikal hareketin direnişi sürüyor.

Dosyamız, Papandreu hükümetinin görevden çekildiği ana kadar olan dönemi kapsıyor.

Yunanistan’da ilk sendika 1879’da tersanelerdeki ağaç işçileri tarafından kuruldu. Bugün de faaliyette olan Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu’nun (GSEE) kuruluş tarihi ise 1918. Yunanistan işçi sınıfı ve sendikal hareketi faşist Alman işgalinin, iç savaşın ve faşist askeri diktatörlüğün ateş çemberinden geçti.

Ülkede sendikal işçi oranı kamuda yüzde 30, özel sektörde ise yüzde 18. Kamu sektörünün küçülmesi ve özelleştirmeler, esnek istihdam, vb. neoliberal politikalar nedeniyle sendikal işçi oranı son 20 yılda ortalama yüzde 12 kadar düşmüş.

Yunanistan’da bugün üç büyük sendikal merkez var: GSEE (*Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu*), ADEDY (*Memur Sendikaları Konfederasyonu*) ve konfederal yapıda olmamakla birlikte işçi sınıfının önemli kesimlerini harekete geçirebilen birleşik hareket PAME (*Tüm İşçilerin Mücadele Cephesi*).

Yunanistan’da haklı ve onurlu bir mücadeleyi sürdüren kardeşlerimize dayanışma selamlarımızı gönderiyoruz.

Dostça selamlar.

Yunanistan'da Ekim 2011 genel grevi

"Şok tedavisi" denen önlemler Yunanistan'ı düze çıkarma konusunda hiçbir sonuç vermedi. Sadece, insani ve toplumsal bedeli büyük, eşi görülmemiş bir resesyona ve yıkıma yol açtı.

Yunanistan'da 19-20 Ekim 2011'de 48 saatlik genel grevle hayat durdu. Genel grev sırasında Atina'da 500.000'in üzerinde kamu ve özel sektör işçisi, memur, emekli, öğrenci, serbest meslek mensubu, vb. yürüdü. Bu rakam tüm Yunanistan'da ise bir milyonu aştı. Bakanlık binaları işgal edildi. İki gün boyunca ülkede hayat durdu. Şehirlerdeki toplu taşıma araçları, yük gemileri, kamyonlar, uçaklar çalışmadı. Küçük esnafın önemli bir bölümü dükkânlarını kapattı. Çalışan otobüs ve trenler ise grevcileri ve göstericileri taşıyordu. Bazı fırınlar bedava ekmek ve çörek dağıtmak için açık kalmıştı.

Genel grev haftalar öncesinden başlayan ve giderek tırmanan zincirleme sendikal eylemlerden sonra yapıldı. Birçok bakanlık binası Ekim ayının başından beri işgal altındaydı. Temizlik işçileri üç hafta boyunca çöp sahalarını işgal ettiler. Hükümetin özel

kamyonlarla grevi kırma girişimleri sonuçsuz kaldı.

Troyka 152 milyar ve 157 milyar avro tutarında iki kurtarma paketinin karşılığında kemer sıkma önlemlerini şart koşuyor. İşçi ücretleri yüzde 40'a varan oranlarda düşürüldü. Özel sektördeki toplu sözleşmelerin kaldırılması öngörülüyor. 30.000 işçi işten çıkarıldı; 90.000 işçi ise sırada. 2012 ve 2013'te istihdam daha da daraltılacak. Emekli ve memur maaşları daha da düşürülüyor. Vergi muafiyet sınırı aşağı çekiliyor: Yılda 6.700 dolar gibi düşük ücret kazanan işçi de vergilendirilecek. Buna mukabil vergi kaçakları devam ediyor ve vergi tabanı genişletilmiyor.

"Şok tedavisi" denen önlemler Yunanistan'ı düze çıkarma konusunda hiçbir sonuç vermedi. Sadece, insani ve toplumsal bedeli büyük, eşi görülmemiş bir resesyona ve yıkıma yol açtı.

İşçi sınıfı ve toplumun emeğiyle geçinen diğer kesimleri bu yıkım sürecine 24 Şubat, 11 Mart, 5 Mayıs ve 20 Mayıs 2010 günlerinde genel grevle cevap verdi. En son 19-20 Ekim 2011 günlerinde 48 saatlik genel grev geldi.

YUNANİSTAN'DAKİ KEMER SIKMA ÖNLEMLERİ NELER?

Kesintiler

- Kamu sektöründe ücretler yüzde 20, kamu işletmelerinde ise yüzde 30 düşürülecek.
- 30.000 memura normal ücretinin yüzde 60'ı ödenecek.
- 1.000 avronun üzerindeki emekli maaşlarında yüzde 20 kesinti olacak; 55 yaş altındaki emeklilerin aynı düzeydeki maaşlarında ise yüzde 40 kesintiye gidilecek.
- Sağlık harcamaları 2011'de 310 milyon avro kısıllanacak, 2012 ile 2015 arasında ise 1,8 milyar avro-luk bir kısıntıya daha gidilecek.

- Eğitim harcamaları 1.976 okulu kapatmak veya birleştirmek suretiyle kısıllanacak.
- Savunma harcamaları 2012'de 200 milyon avro kısıllanacak, 2013'ten 2015'e kadar ise her yıl 333 milyon avro kısıllanacak.

Vergiler

- Vergi muafiyet sınırı 12.000 avrodan 5.000 avroya indirilecek.
- İşsizlere yönelik kaynak yaratmak amacıyla, hane başına yüzde bir ile beş oranında "dayanışma vergisi" uygulanacak.

- Doğalgaz, sigara ve alkolde dolaylı vergiler üçte bir oranında arttırılacak.
- Katma değer vergisi (KDV) oranları arttırılacak.

Satışlar

- Hellenic Telecom'un yüzde 10'u 400 milyon avroya Deutsche Telekom'a satılacak.
- Çeşitli bankalardaki, kamu hizmeti veren kuruluşlardaki, limanlardaki, havalimanlarındaki ve arazilerdeki hisseler 2011/2012'de satılacak.

Ekonomik kriz: Yunanistan'da sınıf mücadelesi kızışıyor

Dimitris Fasfalis

“Hükümet, IMF ve AB, işçileri ve toplumumuzu şimdiye kadar görmediğimiz acımasızlıkta bir sosyal barbarlığa sürüklüyor. Ücretlerimizi çalıyorlar, emekli maaşlarımızı çalıyorlar, sosyal haklarımızı çalıyorlar, yaşama hakkımızı çalıyorlar. Çalışma ilişkilerine orman kanunu dayatıyorlar.”

Büyük sermayenin kendi yarattığı krizin faturasını emekçi halka ödetme girişimine karşı Avrupa'da yaygınlaşan mücadelenin ön safında bugün Yunanistan'daki işçiler var. Yunanistan'daki direniş, sendika aktivistlerine, ekonomik krizin akıbetini belirlemede mücadelenin yeni olanaklar açabileceğini gösteriyor. 20 Mayıs'taki 24 saatlik genel grev sendikal hareketin başarısını tescil etti. Atina'da 50.000'den fazla insan sokaklara döküldü ve ülkenin büyük kent merkezlerinde gösteriler yapıldı. Devlet okullarındaki öğretmenler de Atina'daki gösteriye yığınsal biçimde katıldılar. Kamu sektöründe grev katılımı, özel sektördekinden farklı olarak, çok yüksekti.

5 Mayıs genel grevi

5 Mayıs 2010'daki genel grev ve gösteriler kesinlikle başarılıydı. Genel İşçi Konfederasyonu (GSEE) ile memurların sendikal merkezi ADEDY'nin yaptığı 24 saat iş durdurma çağrısına yığınsal olarak uyuldu. Bütün büyük şehirlerde gösteriler yapıldı. Kuzey Yunanistan'ın metropolü Selanik'te binlerce gösterici sokaklardaydı.

Ne var ki gösterilerin en büyüğü 250 bin kişinin katıldığı Atina'daydı. Katılımcıların bileşimi işçi sınıfının başkentteki bütün kesimlerini yansıtıyordu: Pire tersanelerindeki özel sektör işçilerinden kamu kesimindeki öğretmenlere, hemşirelere, elektrik şirketi işçileri-

ne, işsizlerden ve emeklilerden göçmen ve kayıt dışı işçilere, üniversite ve lise öğrencilerine kadar çok değişik kesimler katılmıştı. Gösterilerdeki sloganların hepsi, küresel sermayenin tetiklediği kapitalist krizin faturasını ödemeyi halkın reddettiğini dile getiriyordu: “İşçi düşmanı fırtınaya hayır”, “Esneklığe hayır, 35 saatlik çalışma haftasına evet”, “İşçiler ayağa kalkın! Elimizdeki her şeyi alıyorlar”, “Kârlarını biz ödedik, krizlerini ödemeyeceğiz”.

ADEDY'nin başkan yardımcısı Ilias Vretaku IMF/AB/Hükümet üçlüsünün kemer sıkma planına karşı direnişi şöyle açıklıyordu:

“Bütün Avrupa ülkelerinin işçilerine, sermaye piyasalarının, hükümetlerin ve Avrupa Birliği'nin barbarlığına karşı Atina'dan mücadele ve direniş mesajı gönderiyoruz. Hükümet, IMF ve AB, işçileri ve toplumumuzu şimdiye kadar görmediğimiz acımasızlıkta bir sosyal barbarlığa sürüklüyor. Ücretlerimizi çalıyorlar, emekli maaşlarımızı çalıyorlar, sosyal haklarımızı çalıyorlar, yaşama hakkımızı çalıyorlar. Çalışma ilişkilerine orman kanunu dayatıyorlar. Yaşlı bir işçiyi işten atıp onun yerine aynı parayla güvencesiz koşullarda çalışacak üç ya da dört genç işçiyi işe alma olanağını işverenlere veriyorlar.”

Buna karşılık Fransa Genel İşçi Konfederasyonu'ndan (CGT) Paul Fourier'nin şu mesajı anlamlıydı: “Bugün hepimiz Yunanız!”

5 Mayıs'tan önce ve sonra

5 Mayıs eylemleri başarılıydı, çünkü hazırlanmıştı: Birleşik yığın eylemi kendiliğinden gerçekleşmedi, tersine sendikaların üç ay boyunca hareket halinde olmasının sonucuydu. Daha 24 Şubat'ta, sendikal hareket açıklanan kemer sıkma planına direnişle karşılık verdi. Böylece egemen sınıfın ve onun sözcüle-

rinin enformasyon ve siyaset tekeline karşı çıktı. Sokaklarda ve işyerlerinde başlatılan eylemlerle verilen bu cevap, mali sermayenin yazdığı senaryonun dışında başka seçenekler de olabileceğini ortaya koydu. Böylece, kemer sıkma planının zorunlu tek seçenek olduğu yönündeki gerici ve hareketsizlik aşıl原因 anlayış sarsıldı. Halkın karşı atağının önü açıldı. 24 Şubat 2010'da, hükümetin açıkladığı önlemlere ilk genel grevle cevap verildi. Atina'da 45.000 kişi, Selanik'te 10.000 kişi sokaklardaydı. 11 Mart'ta ise gösteriler eşliğinde ikinci 24 saatlik genel grev yapıldı.

24 Şubat, 11 Mart, 5 Mayıs ve 20 Mayıs genel grevleri kemerlerin sıkılmasına karşı halkın harekete geçmesinin en gözle görülür örnekleriydi. Ne var ki kapsamca daha sınırlı olan öbür eylemler de direniş ivme ve süreklilik kazandırmada önemli bir rol oynadı.

Çoğunluğun kafasında kaçınılmaz görünen şey, adım adım toplumsal güçler arasındaki ilişkide çözülecek bir sorun haline geldi. Toplumsal hareket içinde katılımcılar özgüvenlerini kazanıyorlar ve mücadelenin sonucunun henüz alınmadığı fikri güçleniyor.

Yunanistan'da işçiler kemer sıkma programına direniyor

Andy Gianniotis

Yunanistan'da uygulamaya konulan önlemlerle ulaşım, enerji ve bazı hizmetler liberalleştirilecek ve özelleştirmeye açılacak; finans sektörü, AB ile IMF'nin yardımıyla kurulacak bir fondan yararlanacak; çalışmada "esneklik" artacak; işten atmalar kolaylaşacak; ve ekonomi IMF'nin kontrolüne girecek.

Mayıs'ın yirmisindeki genel grevle birlikte, Atina ve diğer şehirlerdeki büyük gösterilerle, Yunanistan'da işçiler, hükümetin, Avrupa Birliği'nin ve Uluslararası Para Fonu'nun dayattığı kemer sıkma programına direnmeyi sürdürdü. Bu yılki dördüncü genel grevde, Atina'da 50.000 kişi parlamentoya yürüdü.

Gösteriler sırasında, üç büyük ulusal sendikal merkezden biri olan PAME üyesi işçiler Çalışma Bakanlığı'ni işgal ettiler. Diğer ulusal sendikal merkez Genel İşçi Konfederasyonu (GSEE) Yönetim Kurulu üyesi Stathis Anestis gösteriye katılan işçilere şöyle diyordu: "Emekli maaşlarından 600-700 avro kesilmesi akıl almaz, insaf dışı ve kabul edilemez bir şey. Emekli fonlarını yağmalayanlara ise dokunulmuyor; onların hiçbiri hapse girmedi."

Gösterilerde öğretmenler, hastane işçileri, ulaşım işçileri, belediye işçileri, elektrik ve banka işçileri, özel sektörden birçok sendikayla birlikte kendi pankartları altında yürüdü. GSEE, katılımın tersanelerde, rafinerilerde ve doklarda yüzde 100, inşaat sektöründe yüzde 90, sanayide, bankalarda ve devlet işletmelerinde yüzde 70 olduğunu açıkladı. Grevde okullar kapandı, feribotlar ve trenler çalışmadı,

hastanelerde sadece acil servis personeli çalıştı. Akropolis ve öbür tarihi yerler kapalıydı.

Borç krizi

Yunanistan ekonomisi 2000'lerde avro bölgesindeki en hızlı büyüyen ekonomilerden biriydi. 2000'den 2007'ye kadar yıllık büyüme hızı yüzde 4 idi. 2008'de küresel finans krizinin patlaması özellikle Yunanistan'ı ağır bir şekilde etkiledi. Ülkenin en büyük sanayi kollarından ikisi olan turizm ve deniz taşımacılığı sektörlerinde gelirler 2009'da yüzde 15 düştü.

2009 sonlarında yeni seçilmiş sosyal demokrat PASOK hükümeti, 2009 bütçe açığının GSYH'nin yüzde 13,6'sı dolayında olduğunu açıkladı. Ekim 2009 seçimlerinden önce, muhafazakâr Yeni Demokrasi Hükümeti, açığın GSYH'nin yüzde 6-8'i kadar olduğunu öne sürmüştü. Oysa, toplam 2009 kamu sektörü borcu GSYH'nin yüzde 115'ini buluyordu.

O zaman ortaya çıktı ki Yunan hükümetleri avro bölgesinde kalabilmek için toplam borç düzeyini gizliyordu. Borç gerçeğinin açığa çıkması sonucunda, uluslararası finans kurumları Yunanistan'ın kredi notunu düşürdü. 27 Nisan'da ise Yunanistan'ın kredi notu "iflas" sta-

tüsüne düşürüldü. Yunanistan'ın devlet tahvillerini "iflas" statüsüne düşüren aynı kredi derecelendirme kuruluşları, ABD'deki milyarlarca dolarlık ipotek kredisi tahvillerine "3A" kredi notu vermişti. PASOK hükümeti temerrütten kaçınmak için AB ile IMF'den bir kurtarma paketi istedi. AB ve IMF acil durum kredisi olarak 110 milyar avro (150 milyar dolar) sağlayacak. Tarihteki en büyük kurtarma paketidir bu.

Bunun Yunanistan halkına faturası yüksek olacak. Kredi paketi, büyük vergi artışları ile harcamalarda kısıntıların yanı sıra, kamu sektöründe ücretlerin 2014'e kadar dondurulmasını şart koşuyor. Bu aslında ücretlerin aşağı çekilmesi demek. Çünkü ikramiye adı altında verilen, düşük ücretli kamu kesimi işçilerinin gelir paketinin önemli bir bölümünü oluşturan izin paralarında büyük kesintiler olacak. "Kurtarma paketi", Yunanistan'ın borcunun büyük bölümünü elinde tutan Alman, Fransız ve diğer Avrupa bankalarını hedefliyor. Temerrüt halinde, borcun yüzde 70 kadarı muhtemelen ödenemez hale gelecek ve bankaların bilançoları bundan zarar görecek. Bu nedenle, kurtarma paketi bankaların kârlarını telfi etmeye yönelik bir sübvansiyondan ibarettir.

6 Mayıs'ta hükümet kemer sık-

ma önlemlerinin dördüncü paketini uygulamayı kabul etti. Pakette memurlara yönelik maaş indirimleri, kamu kesimi ücretlerinin üç yıl dondurulması, kamu kesimi işçilerinin emeklilik yaşının 61'den 65'e çıkarılması, devlet şirketlerinin 6.000'den 2.000'e düşürülmesi ve içki, sigara, yakıt ve lüks mallara uygulanan vergilerde ve KDV'de kapsamlı artışlar öngörülüyordu. Bu önlemler finans piyasalarının başına devlet kuşu konması demektir: ulaşım, enerji ve bazı hizmetler liberalleştirilecek ve özelleştirmeye açılacak; finans sektörü, AB ile IMF'nin yardımıyla kurulacak bir fondan yararlanacak; çalışmada "esneklik" artacak; işten atılmalar kolaylaşacak; ve ekonomi IMF'nin kontrolüne girecek.

Başbakan Papandreu, parlamentoda yaptığı açıklamada, bütün bunların ekonominin köklü bir biçimde yeniden yapılanmasının bir parçası olduğunu öne sürdü. 121 oya karşılık 172 oy kemer sıkma tasarısının kabulü yönünde kullanıldı. Yeni Demokrasi Partisi milletvekilleri de kabul oyu kullandı. Komünistler ve sol koalisyon red oyu kullandı.

Kemer sıkma programı neden hiçbir şeyi çözmeyecek

Yunanistan avro bölgesinin bir parçası olduğu için, ne parasını devalüe edebilir ne de faiz oranlarını değiştirebilir. Borcu da yeniden yapılandırılmaz, çünkü borcun yüzde 80'i Avrupa finans kurumlarının elindedir. Bu Avrupa bankaları hükümetlere yüksek faizli kredi vermek üzere Avrupa Merkez Bankası'ndan yüzde 1 faizle ödünç para alır.

Yukarıda sözü geçen kemer sıkma önlemlerine karşılık, avro bölgesindeki ülkeler Yunanistan'a üç yıl boyunca yüzde 5 faizle 100-135 milyar avro kredi verecek. Böylece, avro bölgesinde en zengin ülkelerdeki bankalar Yunanistan emekçi halkının sırtından muazzam miktarda paralar kazanacak. Fransa maliye bakanı yılda 150 milyon avroluk bir kâr bekliyor.

Ekonomistler önlemlerin Yunanistan ekonomisinde bütün Avrupa'da zincirleme etki yaratabilecek eşi görülmemiş bir çöküşe yol açacağı konusunda kaygılarını dile getiriyorlar. Brüksel'den ekonomist Daniel Gros'un hesaplarına göre: "Yunan hükümetinin harcamalarında GSYH'nın yüzde biri oranındaki her düşüşe karşılık, ülkedeki toplam talep GSYH'nın yüzde 2,5'u oranında düşer." Buna göre, eğer Atina devlet harcamalarını GSYH'nın yüzde 10-15'i oranında kısarsa, ekonomi kabaca yüzde 30 oranında gerileyecektir.

Sermaye basınının kemer sıkma önlemleriyle ilgili ana mesajı, bunun borç krizini çözmek için gerekli olduğu yolundadır. Ama bu doğru değil. Önlemler krizin yükünü Yunanistan işçi sınıfının omuzlarına yıkmak için gerekiyor. Vergi kaçakçılığı bir spor olsaydı, zengin Yunanlar dünya şampiyonu olurdu.

Yazın sıcaklığın genellikle 35 derecenin üzerine çıktığı Atina'nın zengin kuzey banliyölerinde, vergi iadesi dolayısıyla sadece 324 banliyö sakini yüzme havuzu olduğunu beyan etti. Vergi müfettişleri yüksek duvarların arkasına gizlenmiş pahalı villaların uydu fotoğraflarını inceleyince, 16.974 havuz bulunduğunu saptadılar.

Yunanistan dünyanın ikinci en büyük ticaret filosuna sahip: her yıl yaklaşık 6 milyar avro tutarında

KDV kaybına yol açarak devleti soyan 4.000 küsur gemi. Bu deniz nakliyatı şirketleri, GSYH'nın yüzde beşini temsil etseler de, aslında hiç vergi ödemez. Sektördeki şirketler geçen yıl genel olarak küçüldüğü için, Yunan deniz nakliyatı kodamanları satılık gemileri yok pahasına kapattılar. Büyük patronların çoğunluğu mali varlıklarını, sadece yüzde 10 vergiye tabi oldukları Kıbrıs'a transfer ettiler.

Ayrıca, Yunanistan, GSYH'ya oranla, AB'de en büyük askeri harcamaya sahiptir (bütçe açığının yaklaşık üçte biri). Almanya ve Fransa'daki kapitalist politikacılar bu askeri harcamaların kısılması yönünde herhangi bir öneri gelmiş değil. Almanya ve Fransa, Yunanistan'a en büyük askeri donanımı satan ülkelerdir.

PASOK geçen yıl iktidar olmak için klasik bir sosyal demokrat seçim kampanyası yürüttü.

Parti yöneticileri gelirin yeniden dağılımından ve sosyal harcamaların artırılmasından söz ettiler ve çalışma ilişkilerindeki "ortaçağ" koşullarını eleştirdiler. PASOK'un seçim zaferi oyların Yeni Demokrasi Partisi'nin önerdiği kemer sıkma politikalarına karşı kullanılmasından da kaynaklanıyordu. Şimdi ise PASOK 1949'daki iç savaşın bitiminden bu yana emekçi halka uygulanan en ağır önlemleri benimsiyor.

Kemer sıkma politikası: Sendikalar tam bir Yunan tragedyasıyla karşı karşıya

Zoe Lanara

Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu (GSEE) Uluslararası İlişkiler Sekreteri

Yunan hükümetinin son kemer sıkma önlemleri emekli maaşlarına yeni kesintiler getiriyor, kısıntıya gidilecek memur sayısını 30.000'e çıkarıyor ve mükelleflerin gelir vergisi ödemeye başlayacağı vergi dilimini (muafiyet sınırını) üçte bir oranında düşürerek haftada 100 avroya çekiyor. Her konut sahibinden, durumuna bakılmaksızın, elektrik faturalarıyla yeni bir emlak vergisi alınacak: İşsizler, engelliler ve emekliler varlıklı kesimlerle aynı vergiyi ödeyecek, yoksa elektrikleri kesilecek.

Yunanistan'ın takati zorlanıyor ve biz Yunanların bundan sonraki hayatı ipotek altına alınıyor. Bir öfke ve çaresizlik rüzgârı ülkeyi sarsıyor. Buna cevap olarak 5 Ekim'de düzenlenecek 24 saatlik kamu kesimi grevini, Yunanistan Genel İşçi Konfederasyonu'nun (GSEE) ve memurların sendikal örgütü ADEDY'nin çağrısıyla, iki hafta sonra 19 Ekim'de yapılacak bir günlük genel grev izleyecek.

Kemer sıkma politikasının ilk yılı, ilacın hastalıktan daha kötü olduğunu gösteriyor. AB-IMF kredi mekanizmasının dayattığı koşullar, Yunanistan'ı fasit bir daireye kısıtıyor. Kemerlerin sıkılması resesyona besliyor, onu daha sert kemer sıkma önlemleri, yeni vergiler ve daha derin bir resesyona izliyor. Bu politikalar Yunanistan'ın maliyesini düze çıkaramıyor ya da avro bölgesini istikrara kavuşturamıyor. Ancak resesyona yol açıyor. Büyüme olmadan bütçeyi toparlamanın mümkün olmayacağı açık. Bu du-

rumda, işsizlik ve iflaslar tırmanıyor, vergi gelirleri düşüyor ve halkın haklı direnişi kabarıyor.

Sokaktaki Yunan vatandaşı KDV'yi de içine alan bir vergi tsunamisıyla karşı karşıya. Bu tsunami düşük ücretlileri, emeklileri ve direnmeye devam eden diğer aileleri boğuyor. Hükümet ise vergi tabanını genişletemiyor ya da vergi kaçığının önünü alamıyor. Alınan her önlemlerle birlikte işçilere adım adım krizin faturası ödetiliyor. Alınan her önlem daha önceki bütçe kısıntılarının, ücret kesintilerinin, yeni vergilerin ve 50 milyar avro değerindeki hızlı özelleştirme programının üzerine tüy diyor. IMF/AB/Avrupa Merkez Bankası üçlüsü (troyka) yeterli bulmazsa, iş bununla da bitmiyor. Toplumsal adaletten yoksun ağır önlemler troykadan gelecek acil durum yardımının önkoşulunu oluşturuyor. Bütün bu önlemler sürdürülebilir bir çıkış ve gelişme beklentisini boğuyor.

İşsizlik görülmemiş düzeylerde. İşsizlik oranı 2008'den bu yana ikiye katlanarak beşte biri buldu. Bir milyonun üzerinde insan işsizken, önümüzdeki iki yılda kamu kesiminde istihdam alanında 150.000 kişilik bir kısıntıya gidilecek. Bütün bu

uygulamalar Yunanistan'ı 1950'lerin düzeyine geriletiyor ve sosyal güvenlik faturasına beş milyar avro daha ekliyor. Gençlerin yarısı işsiz. Kadınların işsiz kalma olasılığı erkeklerden yüzde 50 daha fazla ve kemer sıkma politikaları toplumsal cinsiyet uçurumunu yüzde 20'ye kadar çikardı.

Enflasyon baskısı yoğunlaşıyor, ücretlerdeki düşme nedeniyle talep büyük ölçüde daralıyor. Ekonominin belkemiğini oluşturan küçük ve orta işletmeler iflasa zorlanıyor. Üretim kapasitesi yıkıma uğruyor.

Devletin işsizlere sosyal koruma sağlama yükümlülüğü ücretlerden kesilen zorunlu işsizlik primindeki görülmemiş artışla işçilerin sırtına yıkılmış durumda. İşsizlik tehdidiyle karşı karşıya kalan işçilerden aslında kendi mezarlarını kazmaları isteniyor. Kemer sıkma önlemleri, sosyal taraflara danışılmadan, politik ve sosyal etkileri dikkate alınmadan, finans piyasalarının baskısıyla alelacele alındı. Yapıcı sosyal diyalog süreci es geçildi.

Yunanistan işyerinin ve sendikal hakların yeniden yapılandırılması için bir laboratuvara dönüştürülüyor. Çalışma ilişkileri en azından yirmi yıl geriye götürülmüş durum-

da. Son 12 ayda, işgücü piyasasının ağır bir şekilde yeniden yapılandırılması amacıyla 100 küsur yasa hükmü çıkarıldı. Yunanistan'a, işçilerin asgari haklarını güvence altına alan işkolu sözleşmelerini kaldırması ve onun yerine şirket düzeyinde sözleşmeleri getirmesi için baskı yapılıyor. Böylece her işveren, işten atma tehdidiyle, neden göstermeden, bir sendikayı, bağlayıcı işkolu sözleşmelerinde olduğundan daha düşük standartları kabul-

lenmeye zorlayabilecek. Keza, tam gün iş sözleşmelerini -esnek istihdamın en kötü biçimi olan ve yeni iş sözleşmelerinin beşte birine varan- kısaltılmış süreli rotasyon çalışmasına tek taraflı olarak dönüştürebilecek. Bireysel iş sözleşmeleri toplu sözleşme kavramını ortadan kaldırıyor.

Ama bunların hiçbiri Yunanistan'ın yararına değil. AB-IMF stratejisi avro bölgesi bankalarını kendi so-

rumsuzluklarının etkilerinden kurtarmaya yönelik. Yunanistan'ın borç krizi kuşkusuz ülke içi aksamalardan kaynaklanıyor. Ne var ki mali sermayenin kârı azamiye çıkarma güdüsü nedeniyle kontrol- den çıkmış bulunuyor.

Önümüzde ekonomimizi ve hayatımızı düze çıkarma, işçileri koruma ve sendikalar olarak gücümüzü ve etkinliğimizi gösterme görevi duruyor.

Uluslararası ekonomik kriz ve Yunanistan'ın durumu

Eleni Mpellou

Uluslararası kapitalist ekonomi belirgin özelliği yaygın eşzamanlılık olan derin bir krizden geçiyor. Kriz önce 2007 yılında ABD'de inşaat sektöründe ortaya çıktı.

Yunanistan'da ekonomik krizin patlaması

Yunanistan ekonomisinde kriz, avro bölgesindeki öbür ülkelere göre biraz gecikmeyle ortaya çıktı. GSYH'daki büyümesi 2008'de yavaşlayan Yunanistan ekonomisi 2009'da resesyon evresine girdi. Sürecin en önemli yönü, 2005'te resesyona giren sanayi sektörünün (madencilik, imalat, elektrik, su tedariki sektörlerinin) 2007/2008'de yüzde dört daralmasıydı. 2008'de, yüzde 1,2 artış gösteren gıda sanayisi hariç, imalatın bütün kolları resesyondaydı.

İmalat sektöründeki kriz, sanayi mallarındaki (yaklaşık yüzde 7'yi bulan) büyük düşüşe yansıtıyordu. İnşaat sektörü büyük düşüş yaşadı (yüzde -9,4). 2002-2008 döneminde temel tarım ürünlerinin büyük bölümünün üretiminde büyük bir düşme eğilimi gözlemlendi. Eurostat'ın verilerine göre, üreticilerin satış fiyatlarındaki durgunluk ve sanayi ürünlerinin fiyatlarındaki büyük artış ne-

deniyle, gerçek tarım geliri 2008'de yüzde -7,1 oranında geriledi.

2008'de Atina Borsası'nda büyük bir fiyat düşüşü oldu. Bu düşüşün önemli bir bölümü, Ekim 2008'de yabancı yatırımcıların toplu olarak çekilmesinden kaynaklanıyordu. GSYH'nın büyümesindeki yavaşlama devletin borçlanma koşullarını büyük ölçüde kötüleştirdi. Yunanistan ekonomisindeki resesyonun derecesi krizin şu yönlerdeki seyrine bağlı olacaktır:

a. Yunanistan kökenli şirketlerin önemli yatırımlar yaptığı Balkan ülkelerinde, bu süreç, nispeten yüksek kapitalist büyüme oranlarına sahip Romanya ve Bulgaristan gibi ekonomileri kaygılandırıyor. Bu ülkelerde büyümede düşme öngörülüyor.

b. Uluslararası ticaretin büyük bölümü deniz taşımacılığı yoluyla yapılıyor ve bu ülkeye girdi sağlayan önemli bir kaynak.

c. Yunanistan'a gelen turistlerin büyük bölümü (sadece sayı olarak değil, bir gecelik konaklamalar bakımından da) Almanya ve Britanya gibi Avrupa ülkelerinden geliyor.

Yukarıda değinilen faktörler, Yunan ekonomisinde patlayan krizin derinleşeceğini gösteriyor. Tahminlere göre iki yıl sürecek kriz, işsizliğin ve yarım zamanlı istihdamın artmasıyla ve esnek çalışma iliş-

kilerinin yaygınlaşmasıyla mevcut toplumsal çelişkileri keskinleştirecektir.

Mevcut dünya ekonomik krizinin değerlendirilmesi

Mevcut resesyonun öncekinden daha uzun süreceği ve yeni bir canlanma ve büyüme evresine geçişin bünyede daha fazla kan kaybına yol açacağı tahmin ediliyor. Ancak daha da önemlisi, resesyondan çıkış sürecinde işçi sınıfının ve ücretli emekçilerin durumuyla ilgili öngörülerdir.

Sendikal hareket hükümet ve işverenlerin yönlendirdiği sendikacılık anlayışından ve AB'nin manipülasyon mekanizmalarından kurtulmadıkça, önceki yirmi yılda işçi sınıfının durumunda gözlenen kötüleşme eğiliminin süreceğini ve keskinleşeceğini düşünüyoruz.

Kapitalizmin iç çelişkileri ve uluslararası kapitalist rekabet öyle bir düzeye ulaştı ki işçi sınıfı ve orta katmanların alt kesimleri ancak karşı atakta bulunurlarsa, krizden çıkmak adına zorunlu olduğu iddia edilen politik tuzaklardan kaçınırlarsa, durumlarındaki kötüleşmeyi yavaşlatabilirler. Aksi takdirde, sendikal hareket ücretler, çalışma saatleri, vb. için mücadele eden bir hareket olarak özelliklerini yitirecektir. AB içinde eşitsizlik ve çelişkiler kaçınılmazdır

Avro bölgesindeki mevcut ekonomik kriz üye devletler, hatta AB'nin çekirdeğini oluşturan devletler arasındaki çelişkileri kuşkusuz keskinleştirdi.

Sermayelerin iç içe geçmesine rağmen, işçi sınıfına karşı ortak strateji izlenmesine rağmen, ulus-devlet tekelinin ekonomik egemenliğini güvence altına alan organ olarak varlığını sürdürüyor ve AB'nin diğer üye devletlerindeki benzer süreçlerle rekabet içinde, sermayenin yoğunlaşmasına ve merkezleşmesine hizmet ediyor.

Kapitalizm koşullarındaki eşitsiz gelişme hem genişletilmiş yeneden üretim evresinde hem de resesyon evresinde varlığını sürdürüyor. Eşitsizlik genel üretim düzeyinde, emek üretkenliği düzeylerinde, sektörler arasındaki ilişkilerde, maaşlarda ve ücretlerde, GSYH'nin yüzdesi olarak mal ihraç ve ithalinde, sermaye çıkış ve girişinde ortaya çıkıyor.

Bu eşitsizlik her devletin mali durumuna, kamu borç ve açığındaki farklı büyüklüklere, her devletin Avro bölgesindeki konumuna göre uluslararası piyasanın belirlediği üzere, devletlerin kredi faiz oranlarındaki farklılaşmaya yansıyor.

Bu eşitsizliktir ki resesyon koşullarında bile ortak bir mali politika oluşturulmasını olanaksız kılıyor. Krizin yönetimi için gerekli önlem ve politika paketleri konusunda (sözgelimi Almanya ve Britanya'nın) farklı öneriler getirmesi bunu gösteriyor. Faiz oranlarının Avrupa Merkez Bankası'nın faiz oranlarının üzerinde oluşması da bunu gösteriyor.

İstikrar Paketi'na yaklaşımda, paktın daha çok mali esnekliğe mi, yoksa parasal istikrara mı yönelik olacağı konusundaki görüş farklılığı üye devletlerin farklı ihtiyaçlarının ifadesidir.

Mevcut resesyon koşullarında, eşitsizlik, Yunanistan ekonomisinde önceki evrelerden daha ağır bir şekilde ortaya çıktı. Kamu borcu, ti-

caret açığı ve imalat sanayisinde uzun vadeli durgunluk gibi uzun süreli sorunlar yoğunluk kazanıyor.

Bitirirken

Ticari ya da finansal sermayenin değer kaybetmesi ve meta olarak işgücünün değer kaybetmesi gibi bugün gözlediğimiz her şey geçmişte de defalarca gerçekleşti. Kapitalizm varlığını sürdürdükçe tekrar gerçekleşecek. Krizlerin kaçınılmazlığı kapitalizmin DNA'sında var: Kapitalist üretimin çelişkili meta karakterinde, anarşi ve eşitsizlik içeren doğasında, daha üretken yeni teknoloji uygulayarak ve işgücünün ucuz olduğu ülkelere sanayi sermayesi ihraç ederek kârı azamileştirme eğiliminde var. Kâr oranının düşmesi eğilimini besleyen işte bu azami kâr arayışıdır.

Avrupa Kamu Hizmeti Sendikaları Federasyonu EPSU

Yunanistan'daki sendikaların mücadelesini destekliyor

EPSU Yunanistan sendikalarının eylemlerine 19 ve 20 Ekim'de verilen muazzam desteğe dikkat çeker. Federasyonumuz Yunan toplumuna ağır bir fatura çıkaran kör kemer sıkma politikasına dur demek için verdiği mücadeleyle Yunan halkının Avrupa Troykası'na verdiği güçlü mesajı vurgular. Troyka'nın müdahaleleri yaşama ve çalışma koşullarında bir gerilemeye yol açarak 18 aydır uygulanmakta olan kemer sıkma prog-

ramıyla zaten zor durumda olan bir halkı daha da kötü bir duruma sokuyor. EPSU Yunanistan'dan üyesi olan ADEDY'nin halkı daha da yoksullaştıran ve ekonomiyi tahrip eden ağır önlemlere karşı eylemlerini desteklediğini bir kez daha belirtir. Yunanistan'daki mücadele, 53 yaşındaki sendikalı bir inşaat işçisinin gösterilerde ölmesiyle ciddi bir bedel ödedi. Yunanistan'daki mücadele birçok ülkeye dayatılan kemer sıkma politikalarının yıkı-

cı sonuçları konusunda AB liderlerinin gözünü açmalıdır. EPSU Avrupa liderlerinin kemer sıkma politikalarına son vermesini ve Yunanistan'da, Macaristan'da, Çek Cumhuriyeti'nde ve diğer ülkelerde sendikal ve sosyal haklara yönelik saldırıları kınamasını talep ediyor. Avrupa'yı istihdam ve büyümeyle düze çıkaracak politikalar gerekiyor. EPSU gerçek bir seçenek için eylemini sürdürecektir.

ETUC kemer sıkma önlemlerine karşı mücadele veren Yunan sendikalarını destekliyor

ETUC Yunanistan'da halkı yoksulluğa iten ve ekonomiyi açmaza sürükleyen ağır önlemlere karşı sürdürülen eylemlere tam desteğini veriyor.

Yunanistan'a kredi veren kurumların talep ettiği yeni sert önlemlere karşı Yunan sendikaları 19 ve 20 Ekim günlerinde genel grev örgütledi.

ETUC Genel Sekreteri Bernadette Ségol şu açıklamayı yaptı: "Ül-

kelerini dize getirmeye yönelik önlemlere karşı mücadele veren Yunan sendikalarının yanındayız. Troyka'nın müdahalesi yaşama ko-

şullarını acımasız bir şekilde geriye çekiyor, 18 aydır kemer sıkma önlemlerinin zorluğunu zaten yaşayan bir halka bir darbe daha indiriyor. Uzun ve derin bir sosyal resesyon yaklaşıyor.

ETUC toplu sözleşmelere yönelik saldırıdan kaygı duyuyor. Bu önlemlerle sendikalar saldırı altında. Sadece kemer sıkma önlemleriyle kriz yönetimi çözüm değildir. Üstelik, zorluk çeken diğer ülkeler için tehlikeli bir emsal oluşturur."

ITUC'un 11 Ekim 2011 tarihli açıklaması

Yunanistan'da işçilerin haklarına yönelik saldırılar uzun vadeli ekonomik toparlanmayı tehdit ediyor

Uluslararası sendikal hareket Yunanistan'da sendikal haklara yönelik saldırıları kınadı ve Yunan Parlamentosu'ndan geçecek olan yeni iş yasasının örgütlenme özgürlüğüne saldırı olduğunu ve ILO standartlarına uygunluğu sağlamak üzere ILO tarafından derhal gözden geçirilmesi gerektiğini vurguladı.

ITUC Genel Sekreteri Sharan Burrow, temel bir hak olan toplu sözleşmenin, IMF ve AB'nin ağır baskısı altında, Yunanistan hükümeti tarafından tehdit edildiğini söyledi. Burrow şöyle dedi: "Son 100 yılda mücadeleyle kazanılmış sendikal haklar Yunanistan'da geri alınıyor. ITUC işçi haklarının uluslararası düzeyde savunulmasına öncülük edecek."

Parlamentodan geçecek yasa tasarıları sendikaları devre dışı bırakarak

"işçi gruplarına" şirket sözleşmeleri imzalama yetkisi veriyor. Tasarı 20'den az işçinin çalıştığı işletmelere bu tür sözleşmelerin imzalanması olanağını sağlıyor.

Sharan Burrow bu konuda şu açıklamayı yaptı: "Sendikaların temsil ve gerçek toplu sözleşme bağitleme hakkı yasada yer alan uluslararası ve ulusal bir haktr. Mali kriz bahanesiyle işçilerin haklarını geri

almak işçilerin yararına değildir."

IMF, Avrupa Merkez Bankası ve AB temsilcilerinden oluşan troyka, ücret artışlarını etkisizleştirmek için, üç yıl süreyle ulusal işçolu toplu sözleşmelerinin yenilenmesini talep ediyor. Burrow açıklamasında, "Toplu sözleşme uluslararası finans krizinin altında yatan neden olan gelir eşitsizliğini azaltmanın önemli bir unsurudur," dedi.

Yunanistan'daki üç büyük sendikal merkezden biri olan PAME'nin 14 Ekim 2011 günlü genel grev çağrısı

Çalışan kadınlar ve erkekler, genç kadınlar ve erkekler,

İşlenecek yeni suçla dur demeliyiz.

"Giyotin" yasa taslağının oylanmasına dur demeliyiz.

2012, 2013, 2014'te durumun bizler için daha da kötüleşmesi için yaptıkları hazırlıklara dur demeliyiz.

19-20 Ekim'de 48 saatlik genel greve hep birlikte katılalım. Hiç kimse işe gitmesin.

Sermayenin ve AB'nin kurtarılması için artık fedakârlık yok.

Hep birlikte sokaklarda olalım.

Emek düşmanı fırtınaya bütün ruhumuz ve gücümüzle PAME'nin önderliğinde hep birlikte karşı koyalım.

PASOK hükümeti sanayicilerin, armatörlerin, bankerlerin, büyük tüc-

carların, büyük otel sahiplerinin ve onların AB'deki ortaklarının talepleri doğrultusunda acımasız ve insanlık dışı yeni bir suç örgütüyor.

Parlamentoda oylanacak yasa taslağıyla hükümet halkımızın temel haklarını gömüyor.

Hükümet toplu sözleşmeleri, çalışma ilişkilerinden arta kalan ne varsa onu ve sosyal güvenlik, emeklilik, sosyal yardım, işsizlik yardımı haklarını yok etmeye çalışıyor. Çocuklarımızı işsizliğe ve yoksulluğa mahkûm ediyorlar. Çocuklarımızın eğitim görmemesini istiyorlar. Kamu varlığını satıyorlar.

Sosyal demokrat PASOK hükümeti, muhafazakâr Yeni Demokrasi Partisi, milliyetçi LAOS, liberal Demokratik Koalisyon ile birlikte, Bulgaristan'dakine benzer ücretleri, yeni ağır vergileri, haklarımız ve sigortamız olmadan çalışmayı dayatmak istiyor. Onlar tekellerin hizmetinde köleler istiyorlar.

Çalışan kadınlar ve erkekler, genç kadınlar ve erkekler,

PAME hepinizi 19 Ekim Çarşamba saat 11.00'de Omony Meydanı'nda olmaya, parlamento yürümeye çağırıyor. 20 Ekim Perşembe günü parlamento kuşatan bir mitingle devam edeceğiz. Egemenlerin kârları uğruna işçilerin haklarının katledilmesine dur diyecek güce sahibiz. Her fabrikada, şirkette, büroda, okulda, mağ-

zada mücadeleye hep birlikte katılalım.

Atina'yı, Sintagma Meydanı'nı, parlamento çevresindeki bütün sokakları örgütlü ve koordine bir şekilde insanlarla dolduralım. İnsanların hayatlarını kendi ellerine alması gerekiyor.

Hükümetin emek karşıtı planına dur demek için şimdi mücadele edin. Egemenlerin yönetimine hayır. AB'nin "kurtlar ittifakı"ndan kurtulmak için şimdi mücadele edin. Güçler dengesini değiştirmek için mücadele edin. Halk kendi gücünü göstermelidir.

BULGARİSTAN SENDİKALAR GENEL MERKEZİ SEKRETERİ PEPA KRASTEVA:

“Yunanistan sendikalarından öğreneceğimiz çok şey var”

Pepa Krasteva Bulgaristan’da özel sektörlerde faaliyet gösteren Sendikalar Genel Merkezi’nin genel sekreteri. Merkez’in esas olarak yazlık dinlenme tesislerinde çalışan toplam 92 bin üyesi var. Aşağıda Krasteva ile GRReporter adlı haber sitesinde Nisan 2011’de Victoria Mindova tarafından yapılmış bir söyleşinin Yunanistan sendikal hareketiyle ilgili bölümünü yayımlıyoruz.

Yunanistan’daki sendikal faaliyet hakkında ne düşünüyorsunuz? Sendikaların eylemleri haklı mı ve doğru hedeflere mi yönelik?

Bulgaristan’daki sendikalar Yunanistan’da olduğu kadar aktif değil. Yunanistan’da sendikal örgütler bize göre çok daha aktif. Çünkü uzun yıllardır ciddi sendikal faaliyet gösteriyorlar ve sendikal birlik yolunda hayli adım atmışlar. Yunanistan’da emekçi halk kapitalizm koşullarında yaşı-

yor ve çalışıyor. Bulgaristan’da ise kapitalizm aslında ancak 20 yıl önce doğdu. Yunanistan’daki sendikaların giriştiği bütün eylemlerin sadece haklı değil, son derece doğru hedeflere yönelik olduğunu da düşünüyorum. Sendikaların eylemleri işçilere birçok kazanım getiriyor. Bu ise çok önemli.

Yunanistan’daki sendikaların deneyiminden öğrenilecek bir şeyler olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet, Yunanistan sendikal hareketinin

kesinlikle örnek işlevi görebileceğini düşünüyorum. Yıllar önce Napoli’de (İtalya) 52.000 kişinin katıldığı bir grevin örgütlenmesine katılmak üzere çağırılmıştım.

Böylesi yığınsal bir eylem ancak yüksek örgütsel kapasiteye ve beceriye sahip insanlarca örgütlenebilir. Böyle bir eylemi herkes gerçekleştiremez. Bunun için özel olarak eğitilmiş insanlar ve elbette, sendikal eylemleri aktif olarak destekleyen işçiler gerekir.

Yunanistan Petrol ve Kimya İşçileri Federasyonu’nun 9 Ekim 2011 tarihli basın açıklaması

Hükümet Avrupalı ve yerli efendileriyle birlikte, “tefecileri”, bankerleri ve büyük iş çevrelerini kurtarmak için Yunan halkını feda etmeye çalışıyor.

Yunan halkını iflas tehdidiyle yıldırmaya çalışıyorlar, Yunanistan’daki bütün aileleri, işçileri ve emeklileri iflasa sürüklüyorlar.

Sadece kazanımlarını ve haklarını savunanları değil, onurlarından geriye kalan her şeyi savunmaya çalışanları da tehdit ediyorlar.

Ücretlerin ve emekli maaşlarının hoyratça aşağı çekilme-

si, vergi tahsilatının ağırlaştırılması, özel vergiler dayatılması, toplu işten atmalar, öyle anlaşılıyor ki “piyasaları” sağlama almaya yetmiyor.

Bu nedenle, yerli ve yabancı patronlarının sözünü dinleyen hükümet, bizlere son darbeyi vurmak için, aşağılık ve utanç verici bir yasa taslağını meclisten geçirmeye çalışıyor. Bizleri köleleştirmek, sermayedarların ve büyük patronların çıkarlarına teslim etmek istiyorlar. En ufak bir utanç hissetmeden Yunanistan Anayasası’nı ortadan kaldırıyorlar, demokrasiye son veriyorlar, işçilerin toplu sözleşme hakkını ellerinden alıyorlar. **Aslında hükümet sendikaları tasfiye etmeyi amaçlıyor.**

“Komşumuzun evindeki yangın kapımıza geldi dayandı” ve eğer önünü almazsak yakıp yıkmaya devam edecek. Bunun istisnaları olduğunu düşünenler büyük bir hata yapıyor. Çünkü tek bir kural var: işçilerin, emeklilerin, gençlerin ve Yunan toplumunun tümünün “tefecilere ve piyasalara” teslim olması.

Hükümetin planladığı ve uyguladığı “sömürge sistemi”nin kölelere ihtiyacı var. Ama onların yıllardır efendilerine gösterdiği itaatkârlığı bizlere geçirmek istiyorlarsa, onlara sözümüz şu: HAYIR, GEÇİT YOK.

Yunanistan Petrol ve Kimya İşçileri Federasyonu (PFEP-RCI) sektörümüzdeki sendikalarla birlikte kararlı bir mücadele başlatıyor. Şu an tek yol budur. Başka seçenek yoktur. Eşyaymışız gibi bizleri hükümetin patronlarına teslim eden yasa taslağı geri çekilmelidir. İşçilerin sesi ve gücü var, cesareti ve kararlılığı var. Onlara demeliyiz ki: ARTIK YETER, ÇEKİP GİDİN.

Federasyonumuz 11 Ekim 2011 Salı günü sektörümüzün

tamamında genel grev ilan ederek mücadeleyi başlatıyor.

Bu mücadele diğerlerine benzemeyecek. Onlar bu utanç verici yasa taslağını geri çekene kadar sürecek. Zor bir mücadele bu, ama dürüst ve zorunlu bir mücadele.

Bütün işçiler birlikte etkin bir blok kurarak, bizi yıldırma isteyenleri yıldıralabiliriz. Yakın tarih göstermiştir ki mücadele gücü ve etkin bir şekilde harekete geçmek sonuç veriyor. Şimdi harekete geçmek için daha da fazla nedenlerimiz var. Emegimizi çaldılar. Kaynaklarımızı yağmaladılar. Hayallerimizi sattılar.

• *Önceki kuşaklar bizlere mücadeleyle elde edilmiş kazanımları bıraktı. O kazanımları savunmalıyız, bunu emeklilerimize borçluyuz.*

• *Mücadelelerimizle bu kazanımları genişlettik. Bunları savunmalıyız, bunu kendimize borçluyuz.*

• *Bu çeyizi (drahomayı) gelecek kuşaklara teslim etmeliyiz. Bunu genç meslektaşlarımıza, çocuklarımıza borçluyuz.*

**YETER ARTIK! HEPİMİZ BAŞKALDIRALIM!
UTANÇ VERİCİ YASA TASLAĞI GERİ ÇEKİLENE
KADAR,**

**11 EKİM 2011 SALI GÜNÜ GÜÇLÜ VE YİĞİNSAL
BİR GREV BAŞLATIYORUZ**

*Başkan
Nikos Orfanos*

*Genel Sekreter
Panagiotis Kontusyadis*

Yunanistan Petrol ve Kimya İşçileri Federasyonu'nun (P.F.E.P.P.R.C.I.) ICEM 5. Dünya Kongresi'ne verdiği önerge

YUNANİSTAN'ın uluslararası banka lobileri ve piyasalarla ilgili deneyimi: İşçilerin ve sendikaların gerçek durumu

Son iki yıldır, “yönetim- aşırı borçlanma- maliyesi zayıf ve aşırı borçlu ülkelerin (özellikle Avrupa'nın güneyindeki ülkelerin) krizi” olarak sunulan eşi görülmemiş bir küresel kriz yaşıyoruz. Krizin resmi başlama

tarihi, Lehman Brothers'ın 15 Eylül 2008'de iflasıyla aynı zamana rastlıyor, ama ne zaman biteceği bilinmiyor. Avro ve Avrupa'nın uyumu açısından da sonuçlar doğuran krizin kurbanları Avrupa'nın ve özellikle Güney Avrupa'nın aşırı borçlu

ülkeleri.

Niyetimiz ne krizin nedenlerini yorumlamak ne de üstesinden gelecek önlemler önermek. Soruna krizin darbesini doğrudan yiyen işçiler ve onların örgütleri açısından yaklaşmak istiyoruz. Kriz bahanesiyle işçile-

re ve onların sendikalarına yönelik bu saldırıdan önce yıllar süren bir ideolojik hazırlık yapıldı. Bu saldırıda, başta elektronik basın, imaj oluşturma ve populist propaganda olmak üzere, en modern teknolojik araçlar kullanıldı. Amaç, işçileri bölmek, aşırı borçlu ülkelerin işçilerini “zararlı”, “ayrıcalıklı” ve krizde sorumluluk payı olan insanlar olarak damgalayacak bir kamuoyu oluşturmak.

Aynı zamanda, özel ve kamu sektörü işçileri arasında, sürekli işlerde çalışan işçilerle esnek ve düşük ücretli işlerde çalışanlar arasında, çalışacak işi olanlarla işsizler arasında kama sokmaya çalışıyorlar. Böylece, işsizliğe ve rekabet gücünün düşüklüğüne yol açtığını öne sürdükleri ücretlere ve iş yasasına yönelik ağır bir saldırının koşullarını yaratıyorlar. Aynı zamanda, -daha fazla koruma altındaki- kamu sektöründeki çalışma koşullarının kötüleşmesi, ekonomik yelpazenin bütününde çalışma ilişkilerini (endüstri ilişkilerini) zafaya uğrattıyor.

Bu krizi bütün ağırlığıyla Yunanistan ve Güney Avrupa işçileri yaşamasına rağmen, bunun dün-

yanın her yerindeki işçilerin ortak sorunu olduğu kanısındayız.

Belirtmek isteriz ki krizden önce Yunan işçilerinin yıllık geliri, AB’nin 15 üyesinin ortalamasının ancak yüzde 68’i, AB’nin 27 üyesinin ise yüzde 97’si kadardı.

Öte yandan, -onların deyimiyle- “tembel” Yunan işçileri, tamgün istihdam koşullarında, AB’nin 15 üyesinin ortalamasından yılda toplam 150 saat (haftalık yasal çalışma saatleri, ücretli yıllık izin günleri ve tatil sayısı dahil) daha fazla çalışıyordu.

Üstelik, Yunan işçilerin fazla mesai bakımından Avrupa’da ikinci geldiği düşünülecek olursa, çalışma saatlerinin gerçek sayısı çok daha yüksektir.

Eurobarometer’a göre, sözümona “aşırı tüketen” Yunan işçilerinin aynı malları alabilmek için Alman meslektaşlarına oranla iki kat daha fazla çalışması gerektiğini vurgulamalıyız.

Yunanistan’da hükümetlerin Avrupa Birliği ile IMF’nin talimatıyla geçmişten bu yana uygulayageldiği işveren dostu mevzuat çerçevesinde iş yasası -geçmiş-

te olduğu üzere ve hatta bugün daha da fazla- sürekli ihlal edilmektedir. Bu olgu çalışma ilişkilerinin içeriğini daha da kötüleştiriyor.

Yukarıda değinilen saptamalar, krizi yaratmakla suçlanan ve krizin faturasını ödemesi istenen Yunan işçileriyle ilgili gerçeği ortaya koymayı amaçlıyor.

Kamu açıklarının ve ulusal borçların yükü, sanki büyük politik ve mali rezaletlerden onlar sorumluymuş gibi, işçilerin sırtına yıkılıyor. Ekonominin rekabet gücünün düşüklüğü işgücü maliyetinin yüksekliğinden kaynaklanmıyor. Açıkladığımız gibi, bu doğru değil. Asıl neden, nitelikli büyüme göstergelerinin (sözgelimi yeni teknolojiler, işçilerin eğitimi, etkin kamu yönetimi) yokluğudur. Ulusal ve Avrupalı işletmeler, Avrupa ortalamasının iki katı kâr etmelerine rağmen, üretken yatırımlara yönelmemektedir. Onun yerine, kârlar, kazanç getirici ama üretken olmayan başka işlerin yanı sıra İsviçre veya diğer Avrupa bankalarındaki hesaplara yatırılmaktadır. Bu bankalar ise o parayı muazzam faiz oranlarıyla Yunanistan’a ödünç olarak vermektedir.

Ne var ki patlayan kriz ve Yunanistan ile TROYKA (IMF, AB ve Avrupa Merkez Bankası) arasında imzalanan anlaşma, işçilere ve sendikalara karşı en ağır saldırıya fırsat sağladı.

• İki yıl içinde ücretler yüzde 10 ila yüzde 50 arasında düşürüldü. Buna karşılık, işsizlik yüzde 9’den yüzde 18,4’e, yoksul-

luk oranı yüzde 21'den yüzde 26'ya fırladı. Yaşam standartları ise sadece bir yıl içinde 15 AB ülyesinin ortalamasından yüzde 10'luk bir sapma gösterdi.

• *Toplu sözleşme sistemi, işkolu sözleşmeleri başta olmak üzere, kaldırılıyor. İşkollarında asgari ücretler yürürlükten kaldırılıyor, buna karşılık bireysel iş sözleşmeleri teşvik ediliyor.*

• *Ödenen meblağ (hak edilen son ücret dikkate alınmaksızın asgari ücretin yüzde 56'sı) ve ödeme süresi bakımından (azami 12 ay) en düşük işsizlik ödeneğinin uygulandığı bir ülkede bireysel ve toplu işten çıkarmalar son derece kolaylaştırılıyor.*

• *Esnek ve güvencesiz çalışma biçimlerinin uygulanmasını teşvik ediyorlar, kısmi süreli çalışmanın çeşitli biçimlerini düşük maliyetli hale getirerek kolaylaştırıyorlar, geçici sözleşmelerin üç yıla kadar uzatılmasına ve hatta sınırsız bir şekilde yenilenmesine olanak sağlıyorlar.*

• *Kamu sektörünün daraltılması ve dağıtılması, ücretlerin zorla aşağı çekilmesi, yaygın işten atmalar ve işçi haklarının baskı*

altına alınması, Yunanistan'da zaten yetersiz olan sosyal devletin ve çalışma ilişkilerinin tümünden kuralsızlaştırılmasına yol açıyor.

Karşı karşıya kaldığımız bu gelişmeler ve baskılar, genelde Avrupa'nın Güney'ini oluşturan ülkeleri ve Güneydoğu Avrupa ülkelerini gelişmiş ülkelerin belli bir şekilde himayesi altına sokma eğilimini taşıyor.

Avrupa Pakti çerçevesinde öngörüldüğü üzere, Avrupa'nın bütününe yönelik yakın gelecekteki değişim açısından Yunanistan'ı "kobay" olarak kullanıyorlar. Bu değişim, işgücü maliyetinin aşağı çekilmesi ve baskı altında tutulması politikalarının uygulanmasını daha da kolaylaştırmayı amaçlıyor.

Yunanistan işgücü piyasasıyla ilgili bu bilgi, çeşitli güç merkezlerinin kara çalmaya uğraştığı Yunan işçisinin imajının bazı yönlerini aydınlığa kavuşturmayı amaçlıyor. Bu güç merkezleri zenginliğin esas olarak işçilerin ve emeklilerin aleyhine eşi görülmemiş ve acımasız bir şekilde yeniden dağılımını sağlama ya yelteniyor.

Bu bilgi, ayrıca, Yunanistan'da işçilerin karşılaştığı sorunların, yoğunluğu ve derecesi ne olursa olsun, öbür ülkelerdeki işçilerin karşılaştıklarından farklı olmadığını göstermeyi amaçlıyor.

Aynı çerçevede, enerji gibi gelecek vaat eden sektörler, sermaye yoğun sektörler, ülkenin gelişmesi için gerekli sektörler kasırganın merkezinde yer alıyor.

Yunanistan'daki petrol sektörünün durumu budur. 13 milyar avro yıllık ciroyla, 2,7 milyar avro tutarında yatırım programıyla ve muazzam büyüme potansiyeliyle sektör kasırganın merkezine çekildi.

CO2 emisyonları ya da düşük üretkenlik bahane edilerek Avrupa rafinaj endüstrisi üzerinde kuşku yaratılıyor. Büyük enerji üretim tesislerinin ticari işletmelere dönüştürülmesi tehdidi sandığımızdan daha yakın.

Küresel düzeyde ilk adım tesislerin yönetiminin bankerlere devredilmesi oldu. Böylece, enerji şirketlerinin üretiminin yeniden yapılanması ve teknolojinin geliştirilmesi gibi sorunların yerini faiz oranları, hisseler, risk primleri ve borsa oyunları gibi sorunlar aldı.

Reel üretime yönelik para fikri ve reel ekonomi yavaş yavaş gözden kayboldu. Enerji ürünlerine yönelik tek üretim ve ticaret sisteminin yerini üretim, dağıtım ve ticarete yönelik ayrı sistemler aldı.

Simsarlar miktarlardan, fiyatlardan ve "hava"dan söz ediyorlar, böylece sanal para ve "balon-

lar” üretiyorlar, yapay sermaye kârları, büyüme rakamları ve cömert bonuslar yaratıyorlar. Reel üretimi/ürünü tümüyle göz ardı ediyorlar.

Reel ekonominin banka/finans ekonomisinden çok daha küçük olduğu görüldüğünde ise şirketlerin değerinin çok altında fiyatlarla elden çıkarılması vakti gelmişti.

Bir örnek:

7,7 milyar avroluk cirosu ve 2,7 milyar avroluk yatırım programıyla bir Yunan petrol şirketinin piyasa değerinin bugün 2 milyar avrodan ibaret olduğuna kim inanır?

Krizin yönetimini onu yaratanlar üstlenmiş bulunuyor. Çünkü onlar hiç kimseye güvenmiyorlar. Böylece, şunları hedefliyorlar:

• **İşçilerin ideolojik ve örgütsel yönden silahsızlandırılması**

• **Krizin işçilere yıkılması**

• **Son olarak, krizin “aşılması” için her tür önlemin benimsenmesi**

Buna izin verecek miyiz?

Yeryüzünde -candan ve konuk-sever halkından ya da uygarlığından ötürü değil, İkinci Dünya Savaşı'nın tarifsiz yaralarından ve onca dış müdahaleden sonra ayakta kalmayı başarısından ötürü de değil- her ülkeden daha fazla tartışılmakta olan ülkemiz, -onların aşağılayıcı deyişleriyle- “disiplinsiz tembel işçilerinden” ötürü kasırganın merkezine çekildi. Çünkü:

• **Geleceğin bankerlere, muazzam bonusları cebe atan “Altın**

Çocuklar” a, acımasız şirket yöneticilerine ve kuklalara ait olmadığına inanmaya devam ediyoruz.

• *Emek insanlarını ve bilgiyi her şeyin merkezine koyan bir toplumu düşlemeye devam ediyoruz.*

• *Sendikaların daha iyi bir hayat için mücadele veren -adil gelişme faktörü- örgütler olduğuna inanmaya devam ediyoruz.*

Bugün Yunanistan’da “piyasalar”ın bütün işçilerle ilgili “kostümlü provası” yapıyor.

Toplumun bütün kesimlerine git-

meli ve onları bir bütün olarak bu yönetim modelinin böyle devam edemeyeceği ve ekonomilerimizin üretime yönelik bir yeniden

yapılanmaya ihtiyacı olduğu konusunda ikna etmeliyiz.

• Finans balonlarına değil, gerçek çalışmanın ürünü olan paraya ihtiyacımız var.

• Onların daha da zenginleşmesinin bedelini ödemek için borçlanmayı kabul etmiyoruz.

• Kazanımlarımızdan hiçbirini pazarlık konusu etmeyeceğiz, aksine kazanımlarımızı savunmaya ve genişletmeye kararlıyız. Sendikalarımız ailemizdir, onlara güveniyoruz ve sorunlarımız varsa, onları kendimiz çözeceğiz. Onların krizinin küreselleşmesinin karşısında bizim eylemimizin küreselleşmesini bulacaklar.

Sizlerden sadece dayanışma istemiyoruz, sorunlarımıza ve eylemimize müdahil olmanızı da istiyoruz. Sendikalarımızın piyasalara karşı eyleminin koordinasyonunu istiyoruz.

SENDİKALARIMIZ GÜCÜMÜZDÜR

HÜKÜMETLERE EMİRLER DAYATAN VE ULUSLARI AŞAĞILAYAN PİYASALARA KARŞI ÇIKIYORUZ